

<https://doi.org/10.15407/socium2019.02.127>
УДК 303.62-0.53(477)

Нестеренко Є.О., координатор проекту U-Report, ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, email: nyevheniya@gmail.com,

Людоговська К.В., асистент проекту U-Report, ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, email: karina.lyudogovska@knu.ua

ДАЙДЖЕСТ ОПИТУВАНЬ U-REPORT: II КВАРТАЛ 2019 Р.

Представлено результати опитувань інноваційного молодіжного проекту U-Report за травень – червень 2019 р.: забезпечення молоді житлом, житлові умови U-репортерів, громада, дружба до дітей та молоді, особиста залученість до покращення громади, вибір сімейного лікаря, самооцінка стану здоров'я підлітків, оцінка надання медичної допомоги сімейним лікарем.

Ключові слова: інноваційні методи опитування, U-Report, думка молоді, забезпечення молоді житлом, громада, дружба до дітей та молоді, сімейні лікарі.

Nesterenko Ye.O., U-Report project coordinator, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Oleksandr Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, email: nyevheniya@gmail.com,

Liudohovska K.V., U-Report project assistant, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Oleksandr Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, email: karina.lyudogovska@knu.ua

DIGEST OF U-REPORT SURVEYS: 2ND QUARTER OF 2019

The article presents the results of surveys of the innovative youth project U-Report for May–June 2019: providing housing for young people, U-reporters' housing conditions, a community friendly to children and youth, personal involvement in community improvement, choosing a family doctor, self-assessment of adolescents' health; evaluation of medical care by a family doctor.

Keywords: innovative survey methods, U-Report, youth opinion, youth housing, community friendly to children and youth, family doctors.

Громадська організація “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка” спільно з Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні реалізовує глобальний молодіжний проект U-Report (“Ю-Репорт”)¹.

Проект U-Report – інтерактивний інструмент для проведення щотижневих актуальних опитувань серед підлітків і молоді через СМС-повідомлення, Facebook Messenger і Telegram. Результати опитувань використовуються у діяльності урядових установ, громадських об'єднань і міжнародних організацій.

Сьогодні U-Report реалізовується у 41 країні світу та налічує понад 4 млн учасників.

В Україні чисельність U-репортерів становить більше ніж 82 тис. і постійно зростає. За 3 роки існування проекту команда U-Report запустила понад 150 опитувань

¹ Приєднатись до U-Report можна за допомогою безкоштовного СМС зі словом “СТАРТ” на номер 4224. Інформацію про проект і результати досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in

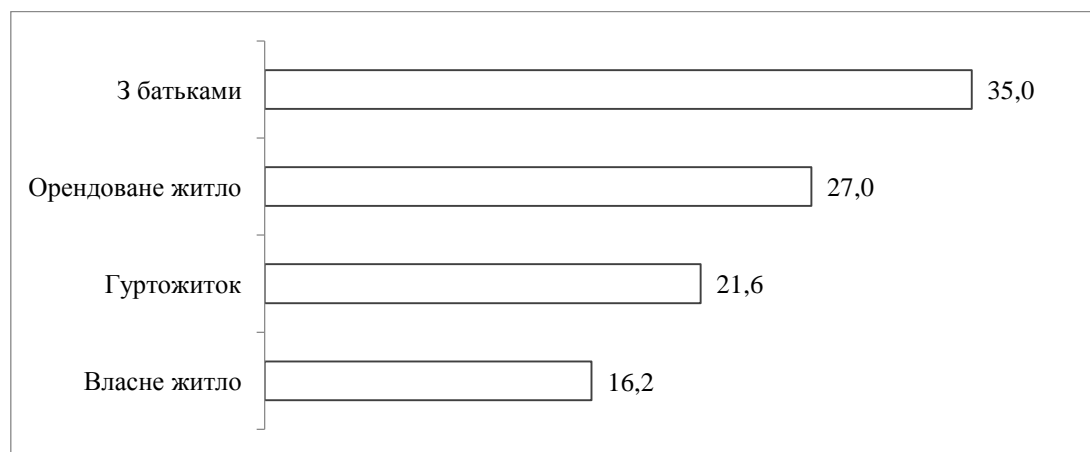
© Нестеренко Є.О., Людоговська К.В., 2019

на актуальні теми для молоді та провела більше ніж 250 презентацій і тренінгів по всій Україні.

U-Report – простий спосіб молодих людей донести свою думку до осіб, що приймають рішення. У цій публікації знайомимо читачів з новими результатами опитувань U-репортерів.

Опитування “Забезпечення молоді житлом”. Опитування проводилося 25–28 травня 2019 р. в партнерстві з Державним фондом сприяння молодіжному житловому будівництву. У ньому взяли участь 11 729 U-репортерів віком 18–34 роки. Результати опитування були використані для дослідження питання затребуваності серед молоді державних житлових програм, а також визначення найоптимальнішого механізму забезпечення житлом за участі держави та при розробці Стратегії молодіжної політики до 2030 року.

Понад третину U-репортерів проживають з батьками – 35%, в орендованому житлі – 27%, гуртожитку – 21,6%, власному житлі – 16,2%, інше – 1,1% (рис. 1).

Рис. 1. Розподіл відповідей на запитання: “В яких житлових умовах Ви зараз проживаєте?”, N=11 729, %

Чим старшими є U-репортери, тим частіше вони відповідають, що мають власне житло: 18–19 років – 10,5%, 20–21 рік – 10,6%, 22–24 роки – 15,6%, 25–34 роки – 28,3%.

Щодо проживання з батьками, то прослідковується тенденція до зменшення з віком числа таких U-репортерів, проте розбіжність між віковими групами є досить незначною: 18–19 років – 39,7%, 20–21 рік – 34,6%, 22–24 роки – 34%, 25–34 роки – 31,6%.

Для переважної більшості U-репортерів (81,5%) питання забезпечення житлом є актуальним, ні – 18,3%, важко відповісти – 0,3%.

За віковим критерієм питання забезпечення житлом найактуальнішим є для респондентів віком 20–24 роки – 85,2% ствердних відповідей.

Не знають про існування житлових програм, які реалізуються за підтримки держави або муніципалітетів, 85,7% опитаних, знають про такі програми – 14,3%.

За регіональним розподілом, найбільшою частка тих, хто знає про існування таких програм, є у Центрі – 17,4%, на Півдні – 16,4%, Півночі – 14,6%, Сході – 14,5%, у м. Київ – 13,2%, на Заході – 12,5%.

Близько двох третин U-репортерів хотіли б брати участь у державних житлових програмах – 75,8%, не хотіли б – 23,9%, важко відповісти – 0,3%.

Для 48,3% опитаних найбільше підходить разова компенсація від держави у розмірі 30% від вартості житла, для 28,2% – пільговий кредит на житло (3% річних), для 25,5% – орендоване житло (за ціною нижче ніж ринкова) (рис. 2).

Рис. 2. Розподіл відповідей на запитання: “Який із зазначених варіантів для Вас підходить найбільше?”, N=7139, %

Чим старшими є U-репортери, тим менше їм підходить орендоване житло за ціною нижче ніж ринкова: 18–19 років – 41,4%, 20–21 рік – 31,7%, 22–24 роки – 22,1%, 25–34 – 10,1%.

Готові сплачувати за орендне житло за місяць до 2500 грн 52,6% U-репортерів, до 4000 грн – 33%, до 6000 грн – 11,3%, до 10 000 грн – 2,2%, понад 10 000 грн – 0,3%.

За іпотечним кредитом готові сплачувати за місяць до 4000 грн 60,9% опитаних, до 8000 грн – 28,3%, до 12 000 грн – 7,2%, понад 12 000 грн – 3%.

Отже, 35% U-репортерів проживають з батьками, в орендованому житлі – 27%, гуртожитку – 21,6%, власному житлі – 16,2%. Для 81,5% питання забезпечення житлом є актуальним, а 85,7% опитаних не знають про існування житлових програм, які реалізуються за підтримки держави або муніципалітетів. Хотіли б брати участь у державних житлових програмах 75,8% опитаних. Для 48,3% U-репортерів найбільше

підходить разова компенсація від держави у розмірі 30% від вартості житла, для 28,2% – пільговий кредит на житло (3% річних), для 25,5% – орендоване житло (за ціною нижче ніж ринкова). Готові сплачувати за орендоване житло за місяць до 2500 грн 52,6% опитаних, за іпотечним кредитом готові сплачувати за місяць до 4000 грн 60,9%.

Опитування “Громада, дружна до дітей та молоді”. Опитування проводилося 20–28 травня 2019 р. в партнерстві з відділом комунікацій заради розвитку ЮНІСЕФ. У ньому взяли участь 12 815 U-репортерів віком 14–34 роки. За результатами опитування відбуваються консультації щодо створення Маніфесту “Громада, дружна до дітей та молоді”. Маніфест буде презентовано на глобальному саміті у жовтні, ключовому заході, присвяченому CRC30. Дані використано в адвокації питань забезпечення прав дітей на місцевому рівні в Україні.

Понад половину U-репортерів (62,3%) зазначали, що місцева влада не прислухається до їхньої думки, 37,3% опитаних вважають, що прислухається (рис. 3). У регіональному розрізі найбільше ствердних відповідей виявилось в Центрі – 44%, на Заході – 40,9%, Сході – 35,7%, Півночі – 33,4%, Півдні – 30,9%, у м. Київ – 28,6%.

До думки 67,7% респондентів прислухаються (лися) на рівні закладу освіти, до 34,1% – не прислухаються (лися). Жінки частіше, ніж чоловіки, зазначали, що до їхньої думки прислухаються (лися) (66,7% vs 62,6%).

Батьки прислухаються до думки 87,9% опитаних, до 12,1% – не прислухаються. За віковими групами ствердні відповіді розподілені таким чином: 14–17 років – 87,6%, 18–19 років – 88,2%, 20–24 роки – 88,4%, 25–34 роки – 87%.

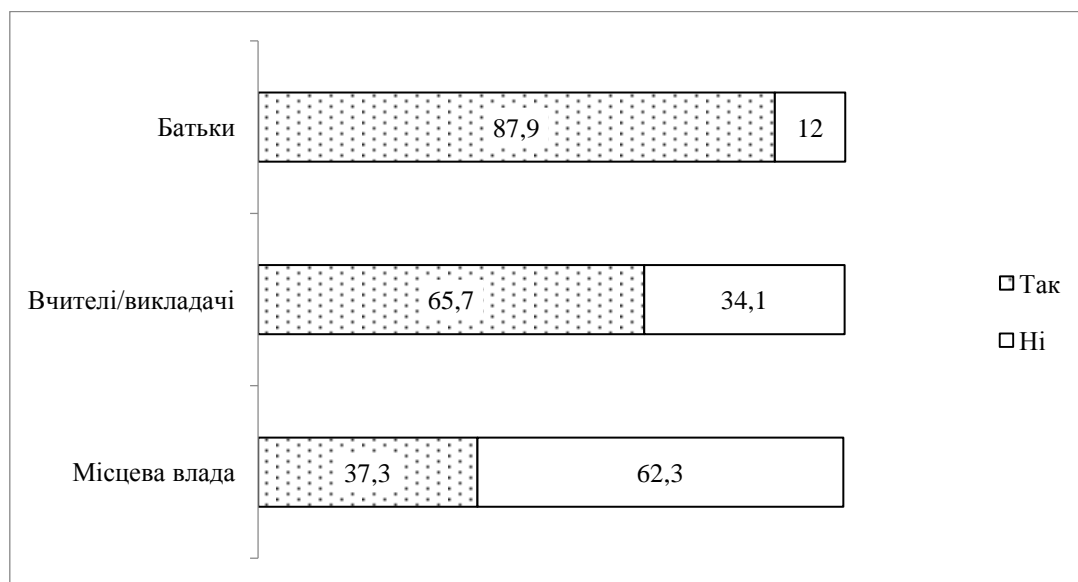
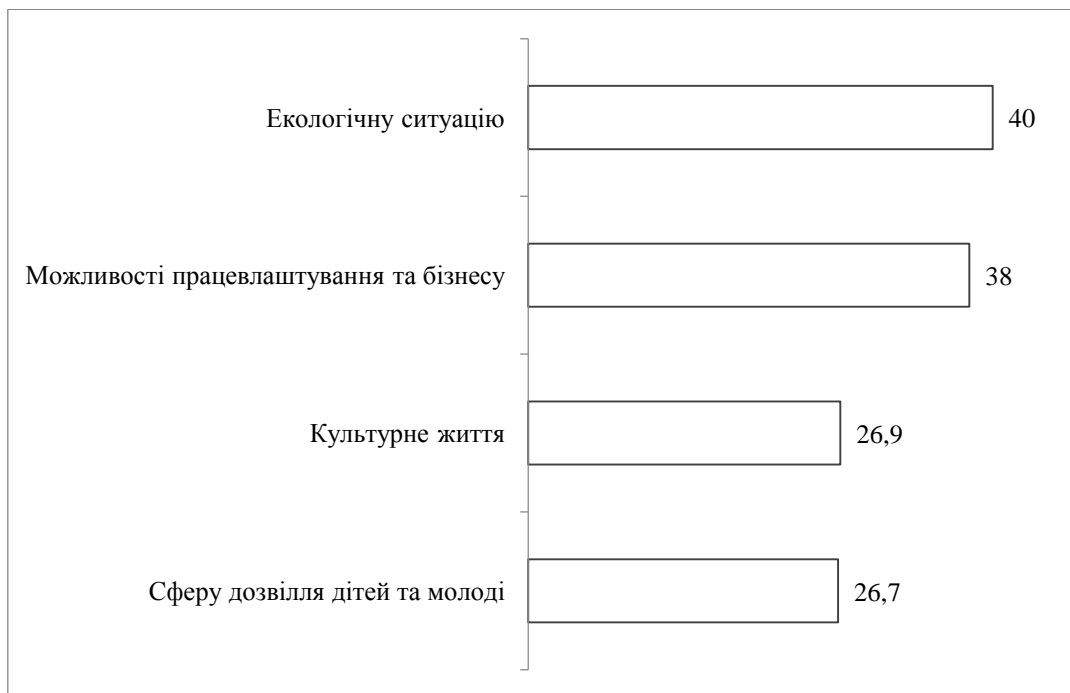

Рис. 3. Розподіл відповідей на запитання: “Чи прислухаються до Вашої думки?”, N=12 815, %

Готові робити міста (громади), в яких проживають, кращими 94% U-репортерів. Регіональний розподіл ствердних відповідей на запитання щодо готовності роботи міста (громади) кращими є таким: на Півночі – 95,1%, Заході – 94,4%, у Центрі – 94,2%, на Півдні – 93,5%, Сході – 93%, у м. Київ – 92,9%.

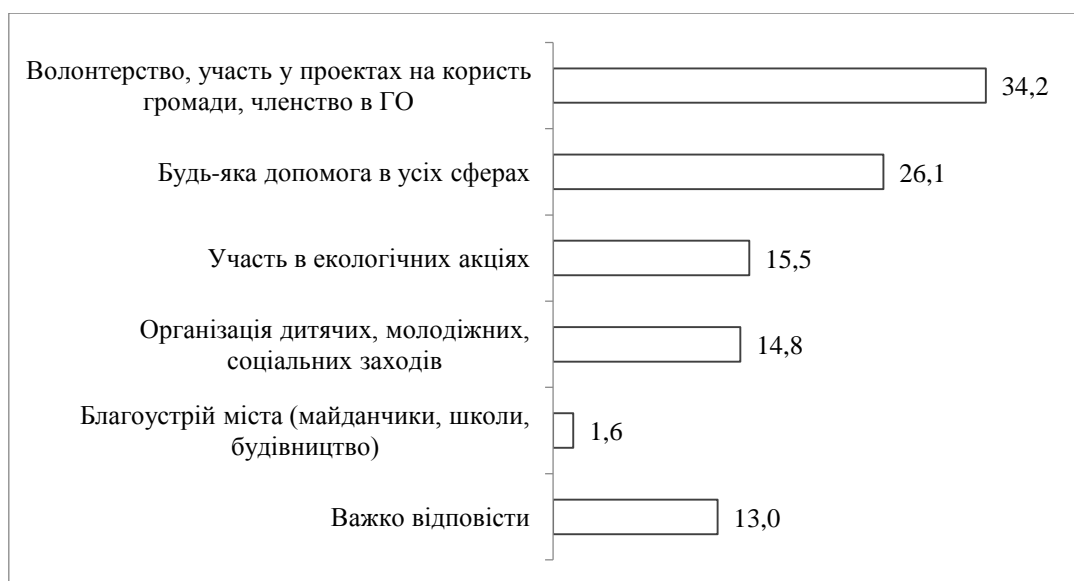
Хотіли б змінити (покращити) екологічну ситуацію 40% респондентів, можливості працевлаштування та бізнесу – 38%, культурне життя – 26,9%, сферу дозвілля дітей та молоді – 26,7% (рис. 4).

Рис. 4. Розподіл відповідей на запитання: "Що б Ви хотіли змінити (покращити)?", N=10 755, %

Жінки частіше, ніж чоловіки, обирали покращення екологічної ситуації (42,8% vs 31%). Водночас чоловіки частіше, ніж жінки, обирали можливості працевлаштування та бізнесу (40,9% vs 36,8%).

Найбільше U-репортери готові особисто долучитися до участі в проектах на користь громади, волонтерства, бути членами ГО – 34,2%, значна частка опитаних готова до будь-якої допомоги у всіх сферах – 26,1%, готові брати участь в екологічних акціях, прибиранні, саджанні, турбуватися про природу – 15,5%, прагнуть долучитися до організації молодіжних, дитячих і соціальних заходів – 14,8%, благоустрою міста (будівництва майданчиків, шкіл) – 1,6%, важко відповісти – 13% (рис. 5).

Рис. 5. Розподіл відповідей на запитання:

“Яким чином Ви готові особисто долучитися до змін?”, N=7574, %

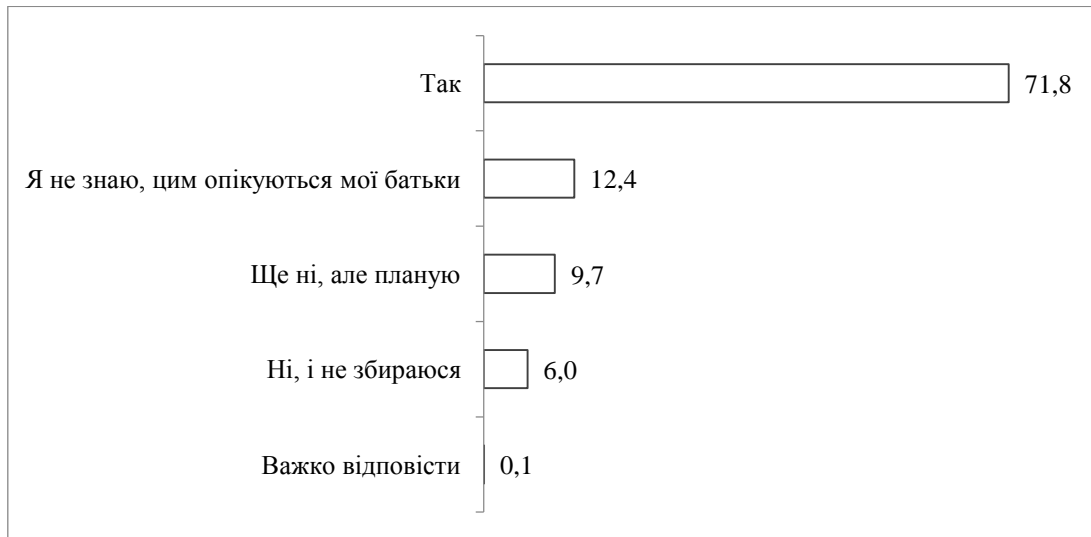
Отже, 62,3% зазначали, що місцева влада не прислухається до їхньої думки. До 67,7% респондентів прислухаються (лися) на рівні закладу освіти, до 87,9% – прислухаються батьки. Готові робити міста (громади), в яких проживають, кращими 94% U-репортерів. Хотіли б змінити (покращити) екологічну ситуацію 40% респондентів, можливості працевлаштування та бізнесу – 38%, культурне життя – 26,9%, сферу дітей та молоді – 26,7%. Особисто U-репортери найбільше готові долучитися до проектів на користь громади, займатися волонтерством, членством в ГО – 34,2%, та до будь-якої допомоги у всіх сферах – 26,1%.

Опитування “Сімейні лікарі (Підлітки)”. Опитування проводилося 14–18 червня 2019 р. спільно з Міністерством охорони здоров’я України. У ньому взяли участь 5007 U-репортерів віком 12–19 років. За результатами опитування виявлено ставлення підлітків до сімейних лікарів, динаміку оцінки стану свого здоров’я, інформаційні джерела стосовно власного здоров’я, які використовують підлітки. Дані були застосовані у моніторингу ситуації щодо здоров’я підлітків Міністерством охорони здоров’я України.

Переважає більшість (71,8%) U-репортерів віком 12–19 років уже обрали свого сімейного лікаря, 12,4% – не знають, адже цим питанням опікуються їхні батьки, 9,7% – ще не обрали, але планують, 6% – не обрали і не збираються, 0,1% – важко відповісти (рис. 6).

Чим молодшими є U-репортери, тим частіше вони відповідають, що не знають, чи обрали вони сімейного лікаря, адже цим питанням опікуються їхні батьки (12–15 років – 18,8%, 16–17 років – 14,9%, 18–19 років – 8,1%), а чим старшими – що ще не обрали лікаря, але планують (12–15 років – 5,3%, 16–17 років – 6,7%, 18–19 років – 13,6%).

Серед дівчат частіше, ніж серед хлопців, відповідали, що вони вже обрали свого сімейного лікаря (72,7% vs 67,7%), а серед хлопців частіше, ніж серед дівчат – що не обрали і не збираються (8,4% vs 5,4%).

**Рис. 6. Розподіл відповідей на запитання:
“Чи обрали Ви вже свого сімейного лікаря?”, N=5007, %**

Серед тих, хто вже підписали декларацію із сімейним лікарем, 37,1% опитаних поставили якості надання цієї медичної допомоги оцінку “нормально”, 32,4% – “добре”, 6,6% – “погано”, а 17,4% – ще не зверталися до лікаря після укладення декларації.

Серед молодших U-репортерів частіше ставили оцінку “добре” (12–15 років – 39,8%, 16–17 років – 35,3%, 18–19 років – 27,5%), а серед старших частіше відповідали, що ще не зверталися до лікаря (12–15 років – 12,3%, 16–17 років – 13%, 18–19 років – 22,2%).

13,7% U-репортерів стверджують, що їм відмовляли у наданні медичної допомоги за відсутності батьків. Переважній більшості опитаних (61,6%) не відмовляли, а 24,5% не зверталися до лікаря без батьків.

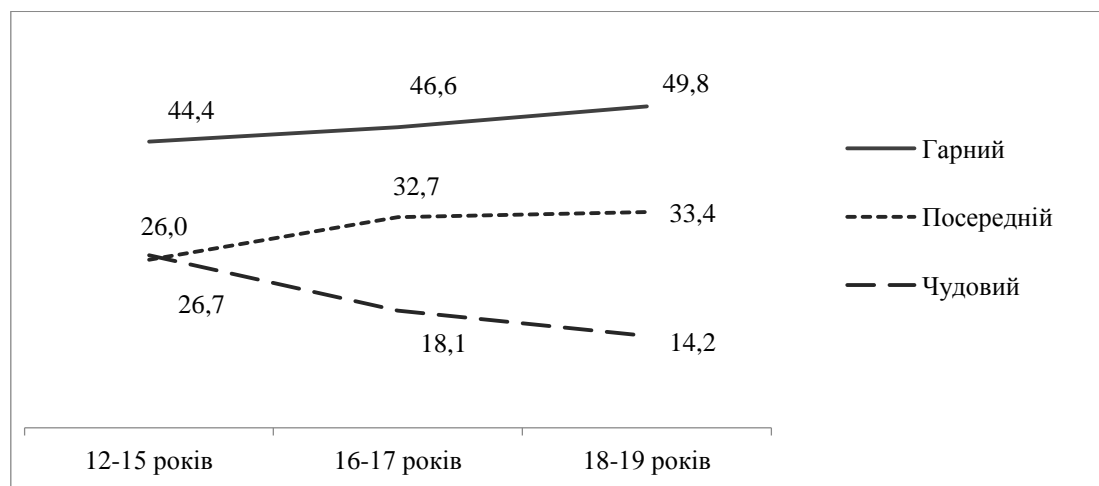
Чим старшими є U-репортери, тим частіше вони відповідають, що їм не відмовляли у наданні медичної допомоги без присутності батьків (12–15 років – 50,3%, 16–17 років – 59,2%, 18–19 років – 67,7%), а чим молодшими – не зверталися до лікаря без батьків (12–15 років – 37,5%, 16–17 років – 26,2%, 18–19 років – 18,1%).

Хлопці частіше, ніж дівчата, зазначали, що їм не відмовляли в такій ситуації (65,1% vs 60,7%), а дівчата – що не зверталися до лікаря без батьків (25,5% vs 20%).

Близько половини опитаних підлітків (47,7%) оцінюють свій стан здоров'я як “гарний”, 31,7% – “посередній”, 17,9% – “чудовий”, 2,6% – “поганий”, 0,1% – важко відповісти.

Чим старшими є U-репортери, тим частіше вони зазначають, що мають гарний (12–15 років – 44,4%, 16–17 років – 46,6%, 18–19 років – 49,8%) чи посередній (12–15 років – 26,0%, 16–17 років – 32,7%, 18–19 років – 33,4%) стан здоров'я, а чим молодшими – чудовий (12–15 років – 26,7%, 16–17 років – 18,1%, 18–19 років – 14,2%) (рис. 7).

Хлопці частіше, ніж дівчата, відповідали, що мають гарний (49% vs 47,1%) та чудовий стан здоров'я (25,4% vs 15,8%), а дівчата – що їхнє здоров'я посереднє (34,5% vs 22,8%).

Рис. 7. Розподіл відповідей на запитання: "Як Ви оцінюєте стан Вашого здоров'я?", за віком, N=4424, %

Отримують інформацію щодо проблемних питань їхнього здоров'я від батьків – 36,9% респондентів, від лікаря – 36,9%, в Інтернеті (пошукових системах) – 29%, у школі (університеті, на роботі) – 5,5%, від друзів – 4,4%, у соціальних мережах – 3,7%, важко відповісти або нізвідки – 0,2%.

Чим молодшими є U-репортери, тим частіше вони отримують таку інформацію від батьків (12–15 років – 51,7%, 16–17 років – 44,4%, 18–19 років – 32,4%), а чим старшими – за допомогою Інтернету (12–15 років – 19,1%, 16–17 років – 27,2%, 18–19 років – 34%).

Серед дівчат частіше, ніж серед хлопців, відповідали, що отримують цю інформацію від батьків (41,9% vs 32,9%).

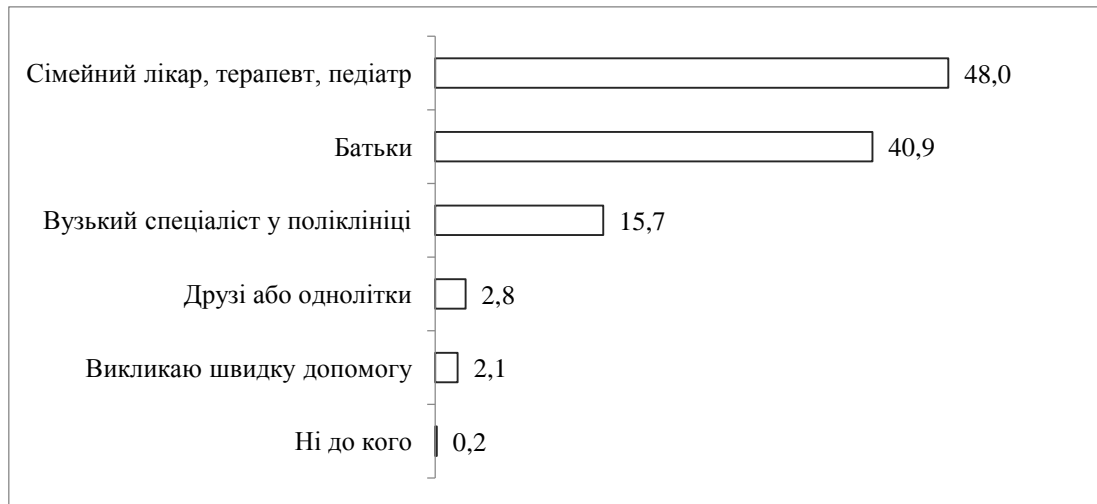
Майже половина (48%) респондентів-підлітків у разі виникнення проблем зі здоров'ям звертається до сімейного лікаря, терапевта, педіатра, 40,9% – до батьків, 15,7% – до вузького спеціаліста у поліклініці, 2,8% – до друзів чи однолітків, 2,1% – викликають швидку допомогу, 0,2% – ні до кого (рис. 8).

Чим старшими є U-репортери, тим частіше вони звертаються до сімейного лікаря або терапевта (12–15 років – 43,9%, 16–17 років – 47%, 18–19 років – 50,3%) та до вузького спеціаліста в поліклініці (12–15 років – 9,5%, 16–17 років – 13,3%, 18–19 років

– 19,6%), а чим молодшими – до батьків (12–15 років – 55,1%, 16–17 років – 45,3%, 18–19 років – 32,7%).

Серед дівчат частіше, ніж серед хлопців, звертаються до батьків (42,2% vs 37,7%) та до вузького спеціаліста в поліклініці (16,3% vs 13,3%), а серед хлопців – до сімейного лікаря або терапевта (50,7% vs 47%).

Рис. 8. Розподіл відповідей на запитання: “До кого Ви звертаєтесь по допомогу у разі виникнення проблем зі здоров’ям?”, N=4071, %

Отже, 71,8% U-репортерів віком 12–19 років уже обрали свого сімейного лікаря. Серед них 37,1% поставили якості надання цієї медичної допомоги оцінку “нормально”, 32,4% – “добре”, 6,6% – “погано”. Відмовляли у наданні медичної допомоги за відсутності батьків 13,7% U-репортерів. Оцінюють свій стан здоров’я як “гарний” – 47,7% опитаних підлітків, “посередній” – 31,7%, “чудовий” – 17,9%, “поганий” – 2,6%. Отримують інформацію щодо проблемних питань їхнього здоров’я від батьків 36,9% респондентів, від лікаря – 36,9%, в Інтернеті – 29%. У разі виникнення проблем зі здоров’ям 48% U-репортерів звертаються до сімейного лікаря, терапевта, педіатра, 40,9% – до батьків.

Більше інформації про проект U-Report і результати інших досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in. Якщо Ви маєте пропозиції щодо опитувань чи пріоритетних тем, які стосуються діяльності Вашої організації та з приводу яких U-Report може провести діалог з великою кількістю молодих людей України, будь ласка, звертайтеся за телефонами +380635930373 (Лілія Любомудрова), +380931561013 (Світозар Ніцполь), або через e-mail – ureport.ukraine@gmail.com.

Отримано 14.06.19 та оновлено 21.06.19

Received on 14.06.19 and updated on 21.06.19